

دارالفتون

اسکری ساورلک اسکیلیکی

فلسفہ، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیا، ادبیات

ایک آئندہ بر نشر اولنور

مدرجات:

- آناطولیڈہ اسلامیت (مابعد) [کوپرولو زاده محمد فؤاد]
- اسکی ساورل (صوک) [نجیب عاصم]
- اجتماعیات، معاصر حیات و بویوک آدملر [محمد عزت]
- اسکی ساورلک اسکیلیکی [آورام غالاتی]
- اجتماعیات نقطہ نظرندن تربیه [اسماعیل حق]

صافی: ۶
۲۴۲
۱۹۲۳-۱۳۳۹

شرزاده باشی: اوقاف اسلامیہ مطبعہ سی
۱۹۲۳-۱۳۳۹

اسكى ساولرك اسكىلىكى

دارالفنون تورك لسانياتى و تورك تارىخى مدرسى رفيق محترم نجيب عاصم بك افدينك مجموعه مزده [۱] نشر ايتكده اولديغى « اسكى ساولر » سرلوحه لى تتبع ، توركيات ايجون غايت مهم و قيمتلىدر . « اسكى ساولر » محررى ، « بوندن قمرى حسابيله ۸۷۵ يىل يعنى طوقوز عصر اول موجود اولان بو بيت و مصراعلره نه قدر قدم ويره بيليرز ؟ طوغرىسى بونى تعيين ايتك قولاي دكل » ديدكدن صكره « شويله طوقوز عصر اول وجودىنى كوردىكمز بويله سوزلره براوقدر قدم ويرمك ، شويله بويله بو ساولرك بر طاقنى يكرمى عصر اولك يادكارى صايىق صانيرم بوش بر دعوا اوله ماز » ديور .

نجيب عاصم بك افدينك بوايىكى مطالعه سى طوغرىدر . بروجعه تارىخيه يى تذكارا ياخود بر شهر ك ياخود بيوك بر ذاتك اسمنه اضافه اورتيه آتيلان ساولرك تقرىبى تارىخى تثبيت ايتك قولاي ايسه ، تثبيت معطياتندن محروم اولانلر حقنده بر تارىخ تعيين ايتك قولاي دكلدره . ايكنجى مطالعه يه كلنجه ، ساولر ، « ملتلك حكمت » نى افاده ايتديكندن ، ساوك اينجه لكنى آكلامق ، ساويايمق ، ساو استعاره و استعمال ايتك ايجون ، بهمه حال حرث صاحبي اولمق لازم كلير . حرث ، خدايى نات اوليوب بربرى اوزرينه بريكن متعدد عصر لرك محصوليدر . بناء عليه ، تارىخاً اسكىلىكلرى ثابت اولان ساولره بر مثل قدم ضم ايتك حقيقته يقين بولونلديغنه دلالت ايدر .

رفيق محترمك بوايكنجى مطالعه سنك صحتنى ، مقايسه طريقيله ، اثبات ايتك چاليشاجم .
• نومرولو نسخه ده كى تبغنده [۲] آتیده كى ساو كورولور :

[۱] دارالفنون ادبيات فاكولته سى مجموعه سى ، مایس ۱۳۳۸ تارىخلى و ۲ نومرولو نسخه ايله تشرین ثانی ۱۳۳۸ تارىخلى و ۵ نومرولو نسخه يه مراجعت .

[۲] صحیفه ۴۳۵

« اتاسى اجغ الملا ييسا اغلى نىك تيشى قمار »

يعنى :

« باباسى اكشى الما ييسا اوغلىك ديشى قماشور »

بو ساورك عىنى ، عهدعتيقده ايكي دفعه بولنوركه بالترجه بورايه عىنا نقل ايدييورم :

« اول كونلرده بردها، پدرلر قوروق ييديلر واوغلار نىك ديشلرى قماشدى دىميه جكلر » [۱]

ايلاه :

« پدرلر قوروق ييديلر واوغلار نىك ديشلرى قماشدى ديهرك، اسرائيل

طوپراغنده برضرب مثل (ساو) سويلمكله نه دىمك ايسترسكز؟ » [۲]

معلوم اولدىنى اوزره ، ارميا ميلاددن ۶۲۵ سنه اول قدسده وخزقيال ايسه كذلك قبل الميلاد ۵۹۲ - ۵۷۰ سنه لرنده بابلستانده پيغمبرلك ايتشلردر كه ايكيسى ، بخت نصرك قدسدن بابله اسير ايتديكى يهوديلرك حاللرينى تصوير ايتشلردر .

ارميا كتابندن اقتباس اولنان ساوك صوك كلمهسى اولان « دىميه جكلر » كلمه سندن ، بو ساوك ارميا زماننده زبازرد و بناء عليه دها اسكى اولدىنى آكلاشيلور .

خزقيال كتابندن اقتباس اولنان ساودهكى « اسرائيل طوپراغنده » كلمه لرى ، بوساوك اجنى المنشأ اولديغنه دائر بر فكر ويره بيلديكى كى اوزمانك اخلاقي ، حقوقى و اجتماعى تعبير ديكر ايله ، عائلوى برتساند اساسنك اسرائيل طوپراغنده قبول وتطبيق اولنديغنه دائر بر فكر دخى ويره بيلير .

عبرانيجه ده قوروق كلمهسى « بسر » (Bosser) ايله افاده اولنور . بو كلمه نىك عبرانيجهسى « بسر » (Bousr) ياخود « بسر » (Bisr) [۳] اولوب بوروشديرىجى ، يارى حام خورما دىمكدر [۴] .

عربلرده « بسر » كلمه سنى حاوى اولان وبالادهكى عبرانيجه ساوه بكنزه ين برساواولوب اولمديغنى بيلميورم . فقط عبرانيلرجه « اوزوم » ، و عربلرجه « خورما » مقبول ميوه لراولديغى

[۱] ارميا فصل ۳۱ فقره ۲۹

[۲] خزقيال فصل ۱۸ فقره ۲

[۳] لاتين يازيسيله يازيلان كلمه لرك تلفظى ، فرانسزجه نىك عادى تلفظيدر .

[۴] Frankel Die aramäischen Fremdwörter im Arabischen اثرى ، صحيفه ۲۶۴ الخ

دوشونیه جک اولورایسه، تورکلرجه مقبول اولان «الماء» نك موضوع بحث ساوده بولندیرلمسی، دوشونمکی دعوت ایدر برکیفیت اولدیغنی ظن ایدرم . بوصوک مطالعه می تأییدایدن نقطه، تورکلرک «قیزیل الماء» تعبیینه عطف ایتدکری اهمیتدر .

عهد عتیقه کی ساو، عبرانی الاصلی یاخود اجنبی المنشأ می؛ بونک تعینی آنحق مقایسه ایله اولور . فقط مقایسه معطیاتی موجود اولدیغندن ، حقنده قطعی بر حکم ویریه من . بالاده سویلندیکی وجهله ، عهد عتیقه کی ساو ، بردفعه فلسطینه و بردفعه بابلیستانده همان همان عینی زمانده سویلنمشدر . اوزمان بابل حکمداری ایکنجی بخت نصر ایدی . (قبل المیلاد ۶۰۵-۵۶۲) . قیصه برمدت صکره ، کیخسرو ، بابلک استقلالته نهایت ویرمش (قبل المیلاد ۵۳۹) وایرانک دور اقبالی وایمپراطورلغی باشلامشدر .

شمدی مهم برسؤال وارد اولور . موضوع بحث ساوک فلسطینی یاخود بابلی الاصل اولسنه کوره ، تورکلره نه صورتله کچه بیلنمشدر ؟

فکرمه کوره ، بابل مملکتنده نبی حزقیال طرفندن قوللانیلان بوساو ، بابلده یمش سنه اسیر قالقدن صکره کیخسرو طرفندن آزاد ایدیلن یهودیلر طرفندن قوللانیلق صورتیه تعمم ایدرک مدیه ، ایران ، سوغدیان یاخود مدیه ، قفقاسیه ، جنوبی روسیه طریقلرندن بریه تورک ایلنه داخل اوله رق اوراجه قبول اولنمشدر .

بوساوک میلاددن یدی عصر اول فلسطین و بابلده مستعمل اولندیغنه باقیلر وایکی عصر صکره تورک ایلنه کیردیکی فرض اولنورایسه ، بوندن ، تورکلرک یکرمی بش عصر اول برحرته مالک اولدقلری استدلال اولنورکه ، بوده رفیق محترمک ایکنجی مطالعه سنی تأیید ایدر .

دارالفنون ادبیات فاکولته سی اقوام قدیمه شرقیه تاریخی معلمی

آرام غلاتی

